

וּבְאֵלֶּיךָ אֲרַבְעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר
אֶחָת, הִכָּה עֶשֶׂר מְלָקוֹת לְאָדָם,
וְעֶשֶׂר לַחַוָּה, וְעֶשֶׂר לְנֹחַשׁ, וְתִשְׁעַ
לְאַרְצָךְ. וּמִשּׁוֹם שֵׁט"ל שׁוֹלֵט
בְּשִׁבְתָּ, שֶׁהִיא אוֹת ה', לִכְן אֵין
לוֹקִין בְּשִׁבְתָּ. וְזֶה הֵט"ל אֵינוֹ כְּמוֹ
הֵט"ל שֶׁל יוֹם חַל, מִצַּד שֶׁל עֶבֶד
מְטַטְרוֹן, שֶׁהֵן אֲרַבְעִים מְלָאכוֹת
חֹסֵר אֶחָת: הַזּוֹרֵעַ וְהַחוֹרֵשׁ וְכוּ'.

זְכַן וְזָנוּ, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת אֲרָץ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב
(ישעיה 10) וְהָאָרֶץ הַדָּם רְגֵלִי. מִצַּד
הַחֹסֵד נִקְרָאת מִים, וּמִצַּד הַגְּבוּרָה
נִקְרָאת אֵשׁ, וּמִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי - אֹוִיר. וְהִיא אֲרָץ,
קִרְקַע לְכֻלָּם.

וּמִשּׁוֹם שֶׁנִּשְׁמָה יִתְרָה מִתְפַּשְּׁטת
בְּשִׂכְיָנָה, שֶׁהִיא שִׁבְתַּת הַמַּלְכָּה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים ק) וּמְלֻכוֹתָיו
בְּכָל מְשָׁלָה - מִשָּׁם הִיא נִעֲשִׂית
מְלָכוֹת, שֶׁשְׁלִיטְתָּהּ עַל הָאָרֶץ וְעַל
אֵילָנוֹת וְזִרְעִים (וְהָרִים וְאֲבָנִים).
וּמִשּׁוֹם שֶׁאֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהִיא
נִשְׁמָה יִתְרָה בְּשִׁבְתָּ, בָּהּ תּוֹלְדוֹת
שֶׁלָּהּ - יֵשׁ בָּהּ מְנוּחָה לְאַרְצָךְ,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

וּמִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה
הַתְּפֻשָּׁתָה בְּאַרְצָךְ, שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיךָ
(במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר
אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיךָ
עַל, לִכְן אֶסוּר לְחַרֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ.
וְחַרִּישָׁה בְּשׁוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קכט)
עַל גְּבִי חֲרָשׁוּ חֲרָשִׁים. וְהַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה הִיא פָּרָה אֲדָמָה מִצַּד
הַגְּבוּרָה. תְּמִימָה - מִצַּד הַחֹסֵד,
שֶׁהִיא מְדַרְגָּה שֶׁל אֲבָרָהִם,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית יז) הִתְהַלֵּף לִפְנֵי
וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם -
מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. אֲשֶׁר לֹא
עָלָה עָלֶיךָ עַל - מִצַּד הַשְּׂכִינָה

הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא חֲרוֹת הַכֹּל, בְּמָקוֹם שֶׁהִיא שׁוֹלְטָת, (במדבר א) וְהָזָר הִקְרַב יוֹמָת, אֵין רְשׁוּת לְצַד
הָאֲחֵר לְשִׁלֵּט, לֹא שֵׁטָן, וְלֹא מִשְׁחִית, וְלֹא מְלֻאָף הַמָּנוֹת, שֶׁהֵם מִצַּד הַגִּיהֵנוֹם.

וּמִשּׁוֹם זֶה בִּימֵי הַחַל אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח) וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב

וּבְאֵלֶּיךָ אֲרַבְעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר חֵד, לָקַח עֲשָׂרָה מְלָקוֹת
לְאָדָם. וְעֲשָׂרָה לַחַוָּה. וְעֲשָׂרָה לְנֹחַשׁ. וְתִשְׁעָה
לְאַרְעָא. וּבְגִין דֵּט"ל שֶׁלְטָא בְּשִׁבְתָּ דְאִיהוּ ה', אֵין לוֹקִין
בְּשִׁבְתָּ. וְהִיא ט"ל לְאוֹ אִיהוּ כְּט"ל דְחוֹל, מְסַטְרָא דְעֶבֶד
מְטַטְרוֹן. וְאַרְבְּעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר אֶחָת, הֵם הַזּוֹרֵעַ
וְהַחוֹרֵשׁ וְכוּ'.

סְבָא סְבָא, שְׂכִינְתָא אַתְקְרִי אַר"ץ דְקוֹנְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה 10) וְהָאָרֶץ הַדָּם רְגֵלִי.
מְסַטְרָא דְחֹסֵד אַתְקְרִיאת מִים. וּמְסַטְרָא דְגְבוּרָה
אַתְקְרִיאת אֵשׁ. וּמְסַטְרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אֹוִיר.
וְאִיהִי אֲרָץ, קִרְקַע לְכֻלָּהּוּ.

וּבְגִין דְנִשְׁמָתָא יִתְרָה אַתְפַּשְּׁטָא בְשִׂכְינְתָא, דְאִיהִי שִׁבְתָּ
מְלָכָתָא, דְאַתְמַר בָּהּ (תהלים ק) וּמְלֻכוֹתָיו בְּכָל מְשָׁלָה,
מִשָּׁם אִיהִי מְלָכוֹת, דְשִׁלְטְנוּתָהּ עַל אֲרַעָא, וְעַל אֵילָנִין
וְזִרְעִין. (וטוֹרִין וְאֲבָנִין) וּבְגִין דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְהִיא נִשְׁמָתָא
יִתְרָה דְבְשִׁבְתָּ, בָּהּ תּוֹלְדִין דִּילָהּ, אִית גְּיִיחָא לְאַרְעָא,
דְאִיהִי שְׂכִינְתָא.

וּבְגִין דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה אַתְפַּשְּׁטַת בְּאַרְעָא, דְאַתְמַר בָּהּ
(במדבר יט) פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם
אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיךָ עַל, אֶסוּר לְחַרֵּוֹשׁ בְּשִׁבְתָּ חַרִּישָׁה
בְּשׁוֹר. דְאַתְמַר (תהלים קכט) עַל גְּבִי חֲרָשׁוּ חֲרָשִׁים. וְשְׂכִינְתָא
תַּתְּאָה אִיהִי פָּרָה אֲדָמָה מְסַטְרָא דְגְבוּרָה. תְּמִימָה,
מְסַטְרָא דְחֹסֵד, דְאִיהוּ דְרָגָא דְאַבְרָהָם, דְאַתְמַר בֵּיהּ
(בראשית יז) הִתְהַלֵּף לִפְנֵי וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם,
מְסַטְרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיךָ עוֹל,
מְסַטְרָא דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה דְאִיהִי חִירוֹ דְכֻלָּא, בְּאַתְר דְאִיהִי
שֶׁלְטָא (במדבר א) וְהָזָר הִקְרַב יוֹמָת, לִית רְשׁוּ לְסַטְרָא אַתְרָא
לְשִׁלְטָאָה, לֹא שֵׁטָן, וְלֹא מִשְׁחִית, וְלֹא מְלֻאָף הַמָּנוֹת,
דְאֵינוֹן מְסַטְרָא דְגִיהֵנוֹם.

וּבְגִין דָּא, בְּיוֹמִין דְחוֹל, אֲמַרִין יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח) וְהוּא

אפו וגו'. משום שבימי החל השכינה התחנתה מתלבשת באלו הקלפות של מיתה ודין. ובשבת מתפשט מהם, בגלל שעץ החיים שהוא בן י"ה, יה"ו, מתחבר באות ה"א. בזמן ההוא מנוחה נמצאת לאות ה"א, וכל מה שהוא מתחיתה, ולא צריך לומר בה והוא רחום. ומי אלו (שתחיתה)? תחת י' ישראל. וכל מקום שישאל נמצאים, שמירה נמצאת ומנוחה.

ומשום זה אסור לחרש בארץ ולעשות בה גמות, שנעשה באלו עשה פגם בארץ הקדושה, שהיא שכינה. ואסור להשתמש בפלים של הארץ בשבת, ואפלו לטלטל אבן ולא דבר, אלא כלי סתם, שיהיה מנוחה להם בזכות השכינה שנקראת אבן, שכתוב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה - בתפלה, עמידה היא לישראל, שבגללה יש להם קיום בעולם, ועליה נאמר (שם מט) משם רעה אבן ישראל. (זכריה א) על אבן אחת שבעה עינים. (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ומשום זה נאמר, (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. צריך לשמר אותה בדינתם, שלא יצאו מרשות היחיד לרשות הרבים. וזהו שבארוהו בעלי המשנה, יציאות השבת שמים שהן ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה גם כן יציאה קורא לה. ואלו הם סמאל ונחש, צריכים ישראל לשמר עליהם שלא יכנסו לדירה של השכינה, שהיא רשות היחיד. מי רשות הרבים? חללה שפחה זונה נדה גויה, רשות של סמאל ונחש, ושבעים ממנים של העמים.

ובחבור הקדמון, אריתי מורי עם בשמי - זרוע ימין בדרך שמאל. אכלתי יערי עם דבשי - יעקב ברחל. שתיתי ייני עם חלבי - זרוע שמאל בדרך ימין. זרוע ימין בדרך שמאל, הם חסד עם הוד. יעקב ברחל -

רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו וגו'. בגין דביומין דחול, שכינתא תתאה אתלבשת באלין קליפין דמיתה דדינא. ובשבת אתפשטת מנייהו, בגין דאילנא דחיי דאיהו בן י"ה, יה"ו, אתחבר בה"א. בההוא זמנא נייחא אשתכחת לה"א, וכל מה דאיהו תחותה, ולא צריך למימר ביה והוא רחום. ומאן אינון (ס"א תחותה). תחות י' ישראל. וכל אתר דישראל משתכחין, נטירו אשתכח ונייחא.

ובגין דא, אסור למחרש בארעא, ולמעבד בה גומות, דהוי כאילו עביד פגימו בארעא קדישא, דאיהי שכינתא. ואסור לאשתמש בכלים דארעא בשבת. ואפילו לטלטל אבן. ולא מידי אלא כלי בעלמא. דיהוי נייחא לון בזכו דשכינתא דאתקריאת אבנא, דכתיב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה, בצלותא. עמידה איהי לישראל, דבגינה אית לון קיומא בעלמא. ועליה אתמר, (בראשית מט) משם רעה אבן ישראל. (זכריה א) על אבן אחת שבעה עינים, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ובגין דא (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. צריך לנטרא לה בדינתם, דלא יפקון מרשות היחיד לרשות הרבים. והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, יציאות השבת שמים שהן (ד"ד רמ"ד ע"א) ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה נמי יציאה קרי לה. ואינון סמאל ונחש, צריכים ישראל לנטרא לון, דלא ייעלון לדירה דשכינתא, דאיהי רשות היחיד. מאן רשות הרבים? חללה שפחה זונה נדה גויה, רשות דסמאל ונחש, ושבעין ממנן דעמין.

ובחבורא קדמאה, אריתי מורי עם בשמי, דרועא מינא בירכא שמאלא. אכלתי יערי עם דבשי, יעקב ברחל. שתיתי ייני עם חלבי, דרועא שמאלא בירכא מינא. דרועא מינא בירכא שמאלא, אינון חסד עם הוד. יעקב ברחל, עמודא דאמצעיתא